

Bezoek Kirchentag 2025

De Kirchentag is een evenement dat elke twee jaar georganiseerd wordt in een grote stad in Duitsland. Dit jaar was het van 30 april tot en met 4 mei in Hannover. In die vijf dagen vonden ongeveer 1.500 samenkomsten plaats, vooral in het centrum van Hannover en op het terrein van de Messe (grote hallen waar bijvoorbeeld een jaarbeurs gehouden kan worden). Kerkdiensten, bibelarbeit (bijbelstudie in verschillende vormen), podiumdiscussies, lezingen, theater/cabaret, samen zingen, muziek, dans enz. Er kwamen ongeveer 100.000 mensen op af, vooral Duitsers natuurlijk. Het was heel goed georganiseerd, aan alles is gedacht.

De ondersteuning vanuit de maatschappij was geweldig; overal zag ik padvinders en andere vrijwilligers die zorgen dat alles in goede banen geleid wordt; er was een schoolgebouw beschikbaar waar wij sliepen en ons ontbijt kregen en ook daar waren veel vrijwilligers aanwezig. Het openbaar vervoer was gratis beschikbaar voor de deelnemers, dit was een groot gemak.

Indrukken van vijf Kirchentag-bezoekers

'We zijn niet alleen': in Nederland krimpen de kerken al jaren en dat zal in Duitsland ook wel zo zijn, maar het bezoekersaantal laat zien dat er nog steeds heel veel betrokken Christenen zijn. De openings- en slotvieringen waren op twee grote pleinen in de stad die helemaal vol stonden met mensen. Ook jeugd en jongeren: waar wij soms pessimistisch zijn over de betrokkenheid van jeugd, jongeren en jonge gezinnen zagen we hen hier wel, dus met het juiste programma kunnen we hen als kerk nog steeds aanspreken. Uit een discussie die ik meemaakte: de oudere generatie wil graag het geloof en de ervaringen overdragen naar de jongere, dus zoek en organiseer gelegenheden om dat mogelijk te maken. Dat is ook iets voor onze gemeente om over na te denken.

Het helpt als je de Duitse taal goed machtig bent. Zelf kon ik het meeste wel volgen maar het is jammer als je net de essentie mist door een te kleine woordenschat.

Hoewel we overdag ieder ons eigen programma kozen was het fijn om dit als groep te beleven.

Henk Romein

De Kirchentag is een enorm gebeuren, waarin je spiritualiteit op allerlei manieren kunt beleven (muziek, gesprekken, pelgrimeren, noem maar op). Indrukwekkend en inspirerend.

Maar ook kun je er de verbinding van de Duitse Evangelische kerk met de maatschappij ervaren. Alle onderwerpen vinden er een plek:

(geo)politiek, rechtsradicalisme, oorlog en vrede (Gaza, Oekraïne), gender, energie, klimaat, slavernij, AI, etc. In bijbelstudies, discussie-bijeenkomsten, concerten, tal van andere bijeenkomsten en op de enorme markt met stands van allerlei organisaties.

Door een gesprek met een bezoeker werd ik op het spoor gebracht van de bijzondere

aanleiding van deze grote betrokkenheid. De eerste Kirchentag, in 1949, was namelijk een reactie op het gebrek aan verzet van de Duitse kerken tegen het nationaalsocialisme. En werd besloten om deze niet door kerkbestuurders te laten organiseren maar door een lekenbeweging, om er zo voor te zorgen

dat de kerk zijn voelhorens naar buiten goed open heeft staan en kan reageren op maatschappelijke ontwikkelingen. Heel bijzonder om dit kerkelijk engagement zo structureel vorm te geven: het aantal bezoekers was in die eerste jaren maar liefst meer dan een half miljoen. En sindsdien is de Kirchentag elke 2 jaar gehouden en is die link heel stevig gezien de vele prominenten die actief bijdragen aan deze Kirchentag: bijvoorbeeld de Duitse president Steinmeier, Luisa Neubauer, 'de Duitse Greta Thunberg', bestuurders van werkgevers/werknemers en klimaatonderzoekers.

Benieuwd geworden? Voor wie er iets van wil beleven: <https://www.kirchentag.de/live>

Leen van Doorn

Een paar gedachten over deze dagen. In woelige tijden is het heel fijn geloofsgenoten te zien en te spreken en geïnspireerd te raken. Want er is moed nodig in deze tijd: Moed voor tegenspraak, moed om zicht te houden op de toekomst en moed om op te staan (de thema's van de dagelijkse Bibelarbeit). Naast lezingen waren het liederen die mij bij blijven. Dit lied blijft zingen in mijn hoofd en houd ik vast als een mooie belofte.

Waar mensen verontwaardigd de paden verlaten, en opnieuw beginnen, helemaal opnieuw, daar raken hemel en aarde elkaar en ontstaat vrede onder ons.

Waar mensen zich overgeven en de liefde volgen, en opnieuw beginnen, helemaal opnieuw, daar raken hemel en aarde elkaar en ontstaat vrede onder ons.

Waar mensen een verbond aangaan, de haat overwinnen en opnieuw beginnen, helemaal opnieuw, daar raken hemel en aarde elkaar en ontstaat vrede onder ons.

Jannie van Doorn

Mijn verbondenheid met de Kirchentag begon in 2017. Mijn toenmalige Haagse collega, geboren in Duitsland, opgegroeid met de Kirchentag, maakte mij enthousiast. We gingen naar Berlijn en Dortmund. Ik nam mijn liefde mee naar Oosterbeek en ging samen met collega Irene en gemeenteleden naar Neurenberg en naar Hannover. Ik kan me nu al op de volgende Kirchentag verheugen (Düsseldorf 2027). Want Kirchentag is voor mij inspiratie. Die wordt je letterlijk ingeblazen door de vele 'Posaunen'. Dit keer neem ik vooral mee wat het belang is van 'goede woorden op het goede moment'. Ik merkte hoeveel kracht er uitgaat van goedgekozen woorden. Woorden over wat er gaande is in de wereld, woorden die te denken geven, woorden van hoop. Woorden die je helpen een weg te vinden in onze wereld. Er waren veel sprekers met lange en korte verhalen die dit soort woorden aanreikten. Ik ben ze er heel dankbaar voor.

Een lied dat we vaak zongen heb ik al een paar keer opgenomen in een liturgie: Halte meine Augen auf. En dan niet gezongen, maar als beurtspraak: hou mijn ogen open, hou mijn geloof jong, hou mijn armen wijd, hou mijn hoop sterk, hou mijn verlangen levend. Met dit soort woorden kan ik er weer even tegenaan!

Martine Nijveld

Het motto van deze Kirchentag: Mutig, Stark, Beherzt, gaat nog vaak door mijn gedachten. Drie klinkende woorden. Moedig, sterk, met een vonk(je) in het hart. Zulke mensen ben ik ook weer tegengekomen; gewoon onderweg op straat, tijdens workshops, lezingen, vieringen. Bijzonder inspirerend vond ik de Bibelarbeit met Angela Merkel en Bisschop Marian Edgar Budde. Beiden in een afgeladen volle expo-hal, ontvangen met oneindig applaus. Ze namen het bescheiden in ontvangst, moed slaat zichzelf niet op de borst. Iedere dag wordt traditiegetrouw afgesloten met een avondgebed, bij één van de grote (buiten)podia. Van (pop)concert met uitbundig publiek naar stilte, gebed, zingen en zegen. Ieder staat dan met een kaarsje in de hand (snel en efficiënt uitgedeeld). Honderden vonkjes, honderden mensen, die elk ook weer teruggaan naar hun eigen context. Met heel wat ervaringen rijker. Dát is Kirchentag. Het duurt vijf dagen, maar het werkt veel langer door. Het was goed in Hannover.

Irene Pluim

